

Ростівська Ніна. Використання сторітеллінгу на заняттях в ЗДО / Ніна Ростівська // Креативність особистості як фактор інноваційного розвитку суспільства : збірн. наук. праць. Вип. 2 / за ред. доц. В.В. Павленко. – Житомир : ФО-П Левковець Н.М., 2020. – 188 с. – С. 126-130.

*Ростівська Ніна,
магістрантка ННІ педагогіки.
Науковий керівник: канд. пед. наук, доцент В.В. Павленко*

Використання сторітеллінгу на заняттях в ЗДО

Креативність, творче мислення, вміння вдало висловлювати власні думки та аргументувати їх, вміння знаходити ефективні комунікації в сучасному суспільстві – усе це необхідні навички XXI століття.

Мистецтво говорити та мистецтво писати – запорука успіху в будь-якій професійній діяльності.

Сучасні діти здатні до творчої діяльності та мають власну думку щодо тієї чи іншої проблеми, але чи вміють вони грамотно, чітко та логічно викладати її, вдало використовувати художні засоби, що підсилюють текст? На допомогу прийде сторітеллінг.

Сторітеллінг – це калька з англійської мови (Storrytelling), що у перекладі означає «story» – історія, а «telling» – розповідати. Сторітеллінг – це мистецтво складання і розповідання захопливих історій.

Слід зауважити, що сторітеллінг почали активно застосовувати у різних сферах (бізнесі, засобах масової інформації, педагогіці) у 90-х рр. XX ст. в Америці, завдяки Девіду Армстронгу. Він урахував такий психологічний чинник: розповіді з життя значно легше сприймаються, вони цікавіші, ніж логічні аргументи й сухі міркування, а тому здатні викликати в слухача довіру й мотивувати до певних дій [2, с. 92].

Значний внесок у розробку проблеми сторітеллінгу був зроблений вченими (К. Гопіус, Р. Йенсен, Р. Маккі, Н. Малік, М. Сайкс, М. Вест, А. Сіммонс, П. Сміт) які визначили мету використання даного методу на заняттях. Також чимало рекомендацій та вправ зі сторітеллінгу окреслили у статтях М. Бакунін, П. Воловік, Н. Заяц, Л. Зданевич, С. Калінін, К. Крутій, С. Крутько, А. Путянїна, Р. Скрупник та інші.

Мета нашої статті полягає у висвітленні основних аспектів з використання сторітеллінгу на заняттях з дошкільниками.

Технологію сторітеллінгу розробили для менеджменту та маркетингу, але вона може бути використана і в галузі освіти, зокрема і в роботі з дошкільниками.

Варто зазначити переваги сторітеллінгу в роботі з дошкільниками:

- цікавий засіб урізноманітнення заняття або освітньої ситуації, допомагає реалізувати індивідуальний підхід та зацікавлювати дітей, не потребує витрат і може бути використаний у будь-якому місці та в будь-який час;

- розвиває уяву, фантазію та креативність (як у дітей, так і у вихователів);

- сприяє налагодженню добрих взаємин між вихованцями та педагогом, під час спілкування, допомоги персонажу відбувається обмін емоціями, формується довіра та емпатія;

- знімає психологічне напруження, під час слухання, обговорення, переказування, створення оповідки діти вчаться усвідомлювати свої почуття і говорити про них [1, с. 3].

Завдання сторітеллінгу на заняттях з дошкільниками в ЗДО – за допомогою цікавих розповідей створити умови для мотивації дітей до навчання, викликати симпатію до головного персонажа, який допоможе зацікавити вихованців і доступно донести до них потрібну інформацію.

Відзначимо, що сторітеллінг може бути *пасивним* і *активним*. У першому випадку за створення історії та її розповідь відповідає вихователь, у другому – йому допомагають вихованці. Вибір одного чи іншого варіанту залежить від теми заняття, а також від особистих побажань вихователя. Пасивний сторітеллінг підходить для початку вивчення нової теми. У формі розповіді можна подати, наприклад складні правила для дітей. А от активний – чудовий варіант для закріплення знань. Діти будуть створювати історії самостійно, а завдання вихователя – направляти їх вірним шляхом.

Створенню історій сприяють: демонстрація відеоматеріалів з вимкненим звуком, показ слайдів, відбір фрагментів мультфільмів для розповіді на занятті, з продовженням та поясненням дітям.

Таким чином, щоб ефективно використовувати сторітеллінг, потрібно дотримуватися наступних правил:

1. Розповідь на початку заняття (сюрпризний момент) має тривати не більше 2-3 хв. Це має бути непростий або комічний випадок з життя персонажа, мета якого – донести до дітей важливу інформацію.

2. Персонажі або персонаж мають бути яскраві, добре знайомі дітям (їхня «фізична» присутність під час розповіді не обов'язкова).

3. Ключовим є запитання, на якому зосереджено увагу слухачів і на яке буде дано відповідь наприкінці історії.

4. Для підтримання уваги дітей важливо забезпечити оптимальний ритм історії (тобто те, наскільки швидко або повільно вона розвивається).

5. Емоційне наповнення оповідки має наближати її до власного досвіду слухачів, аби вони співчували персонажеві, бажали допомоги йому.

6. Діти мають бути учасниками подій, що відбуваються з персонажем і особисто стосується кожного з них.

7. Оповідачу доречно варіювати тон, гучність свого голосу. Розповідання тихим голосом, а іноді навіть пошепки, допомагає слухачам сприйняти сюжет, злитися з ним, співпереживати персонажам.

8. Бажано супроводжувати розповідь відповідними мелодіями й звуками (підготовленими заздалегідь).

9. Розповідь не слід перевантажувати зайвими деталями та наочністю [1, с. 4].

Складові частини історії: герой або герої, сюжет, тема та ідея. Героями історії може бути предмет, людина, вигадана істота, природа, символ. Сюжет повинен містити експозицію, зав'язку, розвиток дій, кульмінацію та розв'язку.

Слід зазначити, що починати розповідь потрібно з прив'язки до місця події (де розпочалася історія – реальна, казкова, фантазійна тощо). Далі мають виникнути особливі обставини (хтось зник, зіпсувалися погодні умови, комусь (тваринам, рослинам, казковим персонажам та ін.) потрібна допомога). Щоб розв'язати проблему, персонаж залишає домівку і вирушає назустріч пригодам. Ці пригоди обов'язково завершуються його перемогою та щасливим поверненням додому. І насамкінець – мораль історії (старших дошкільнят можна залучити до формулювання висновку).

Зауважмо: деякі структурні компоненти сторітелінгу можна об'єднувати залежно від сюжету оповіді.

На початковому етапі, як вихователів, так і дітям, найдоцільніше використовувати адаптований (скорочений) варіант відомих карток Володимира Проппа.

1. Жили собі...
2. Особливі обставини.
3. Персонаж залишає домівку.
4. Пригода-перемога.
5. Повернення персонажа додому.
6. Щасливе закінчення.
7. Мораль (висновок).

Навчаючись за цими картками розповідати оповідки, діти потім переказують їх одноліткам, друзям, батькам. Цей прийом ефективний у роботі з мовленнєво пасивними дітьми. Залучення їх до розповідання власних історій допоможе їм упоратися з проблемами мовлення [3].

Отже, сторітеллінг – це творча розповідь, у якій діти самостійно створюють нові образи, дії, ситуації, використовуючи при цьому свій набутий досвід, знання, але по-новому комбінують їх. Використання такої методики дає можливість описати свої вчинки та почуття, проаналізувати власні дії, оцінити наслідки та зробити висновки на майбутнє. Сторітеллінг потрібно використовувати в ЗДО на заняттях, тому що він є хорошим способом мотивації, переконання дітей, який дає змогу надихнути їх на прояв ініціативи в навчальному процесі.

Список використаних джерел

1. Крутій К., Зданевич Л. Сторітеллінг: мистецтво розповідання, або як зацікавити дітей // Дошкільне виховання. – 2017. – № 7. – С. 2–5.

2. Калюжна Н., Самойленко Н. Сторітеллінг як один із методів підготовки майбутніх учителів до роботи в умовах інклюзивного класу // Збірник наукових праць. – Вп. 26. – Ч. 1. – 2019. – С. 92–98.

3. Режим доступу. – [Електронний ресурс]:
http://sonechkogroup.blogspot.com/2018/01/blog-post_8.html